

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กระดับประถมศึกษาที่มีภาวะโภชนาการเกิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะโภชนาการเกิน โดยใช้เจ้าหน้าที่และส่วนสูงในการประเมินภาวะโภชนาการ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เจ้าหน้าที่ตามเกณฑ์ส่วนสูง ซึ่งเป็นดัชนีบ่งชี้ในการสะท้อนภาวะโภชนาการได้ดีและเป็นที่ยอมรับใช้กันอยู่ทั่วไป ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเกิน โดยใช้เกณฑ์น้ำหนัก/ส่วนสูงจำนวน 73 คน รายละเอียดในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 ประชากรซึ่งอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มตัวอย่าง

ชั้น/ห้อง	จำนวนนักเรียน		จำนวนนักเรียน ที่มีภาวะโภชนาการเกิน		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม
ห้อง 6/1	28	16	6	4	10
ห้อง 6/2	14	18	4	2	6
ห้อง 6/3	17	26	5	3	8
ห้อง 6/4	25	17	8	1	9
ห้อง 6/5	26	17	6	3	9
ห้อง 6/6	16	30	6	5	11
ห้อง 6/7	17	27	5	3	8
ห้อง 6/8	26	17	8	4	12
รวม	179	168	48	25	73

ที่มา : ฝ่ายโภชนาการ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ (2547)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการกินของกลุ่มตัวอย่างและแบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินของครอบครัว ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเกี่ยวกับการกินของกลุ่มตัวอย่างที่มีภาวะโภชนาการเกิน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ มืออาหารหลัก ชนิดของข้าวและผลิตภัณฑ์ อาหารว่างระหว่างมื้อ ที่มาของอาหารที่กิน ชนิดของอาหารที่กินบ่อย รสชาติของอาหารที่ชอบ ประเภทเครื่องดื่มที่ชอบ และอาหารอื่นๆ ส่วนพฤติกรรมที่สอดคล้องกับภาวะโภชนาการของเด็ก ได้แก่ การออกกำลังกาย กิจกรรมที่ทำในยามว่าง อาหารที่กินก่อนนอน ลักษณะการกินอาหารและอาหารที่กินหลังจากโรงเรียนเลิกก่อนกลับบ้าน จำนวน 5 ข้อ

2. แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินของครอบครัว ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่มีความหมายทั้งทางบวกและทางลบ โดยให้เลือกตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) บอกถึงระดับการปฏิบัติ 3 ระดับ (อุเทน ปัญญา, 2543) ดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ	หมายถึง	ผู้ตอบปฏิบัติตามข้อความนั้นมากกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	หมายถึง	ผู้ตอบปฏิบัติตามข้อความนั้นระหว่าง 1 – 2 ครั้ง/สัปดาห์
ไม่เคยปฏิบัติเลย	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้นเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามมีดังนี้

ข้อความ		ทางบวก	ทางลบ
ปฏิบัติเป็นประจำ	ได้คะแนน	2	0
ปฏิบัติบางครั้ง	ได้คะแนน	1	1
ไม่เคยปฏิบัติเลย	ได้คะแนน	0	2

การแปลผลคะแนน จักรระดับการแปลผลคะแนนของแบบสอบถามตามเกณฑ์เป็น 3 ระดับ คือ ระดับดี พอใช้และควรปรับปรุง โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

ระดับดี	คือ	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.00
ระดับพอใช้	คือ	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	0.50 – 1.49
ระดับควรปรับปรุง	คือ	คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า	0.50

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่โรงเรียนพุทธโสภณ จำนวน 20 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้ โดยชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมการศึกษาทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลให้ตรงตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับและจะนำเสนอในภาพรวม

ผู้ศึกษาฝึกผู้ช่วยเก็บข้อมูล จำนวน 8 คน ด้วยการทำความเข้าใจและซักซ้อมการเก็บข้อมูลให้ถูกต้องและปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2548 ถึงวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ.2548 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 และนำข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์มาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved